

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผล

4.1 ปัญหาทางการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

4.1.1 ปัญหาด้านชุมชนและสภาพแวดล้อม

สภาพปัญหาด้านชุมชนและสภาพแวดล้อม พบว่า บางโรงเรียนอยู่ห่างไกลไม่สะดวกในการติดต่อราชการ มีความเจริญอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ซึ่งมีความทุรกันดาร นักเรียนบางส่วนไม่ได้อยู่กับบิดามารดาทำให้ขาดผู้ดูแลส่งเสริมเลี้ยงดู ขาดทุนในการศึกษาเล่าเรียน ปัญหายากจน ว่างาน ผลผลิตด้านการเกษตรตกต่ำ ชุมชนขาดแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนเช่นคอมพิวเตอร์หมู่บ้านเพราะเด็กยากจนจะหาความรู้จากห้องสมุด นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงจากในกลุ่มเด็กและเยาวชนในเรื่องของยาเสพติด ขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างชุมชนน่าจะเป็นผู้นำหรือฟื้นฟูปฏิบัติเป็นแบบอย่าง ชุมชนได้รับการพัฒนาน้อย และชุมชนขาดความร่วมมือกับโรงเรียน

4.1.2 ปัญหาในการบริหารจัดการ

สภาพปัญหาในการบริหารจัดการ พบว่า งบประมาณมาจัดการบริหารเพียงพอ บุคลากรมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ รวมถึงปัญหาด้านหลักสูตรเป็นปัญหามากครูบางคนเป็นครูใหม่ ประสบการณ์ในการทำงานมีน้อย อาหารกลางวันถึงแค่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ม. 1 - ม. 3 ต้องทานกับน้องๆ ไม่เพียงพอ ครูบางท่านอยู่ไกลมีความลำบากในการเดินทางไปสอนนักเรียน อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอและทันสมัย

4.1.3 ปัญหาครูผู้สอน

สภาพปัญหาด้านครูผู้สอน พบว่า ครูรับหน้าที่สอนไม่ตรงวิชาที่เรียนมาเนื่องจากขาดครูเฉพาะด้านที่บรรจุไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความต่อเนื่องมาจากปัญหาการโยกย้ายและไม่สามารถหาบุคลากรมาแทนได้ ครูขาดขวัญกำลังใจแรงจูงใจในการทำงาน งานเอกสารเยอะมีส่วนทำให้กระทบต่อการสอนของครู ครู : นักเรียน (1 : 20) ดูแลไม่ทั่วถึง ครูจดจ่อกับการทำผลงานวิทยฐานะของตัวเองจนบางครั้งลืมไปว่าเราเป็นครูต้องสอนเด็ก

4.1.4 ปัญหาผู้เรียน

สภาพปัญหาผู้เรียน พบว่า เด็กบางส่วนอยู่กับปู่ย่าตายายซึ่งอาจจะไม่ค่อยเข้าใจในพฤติกรรมเด็กมากนัก เด็กบางส่วนเป็นเด็กมีความบกพร่องทางการเรียน ผู้ปกครองบางส่วนรักลูกในทางที่ผิด ขาดแรงจูงใจในการเรียนเพราะตัวอย่างให้คุณพี่ได้เรียนและจบไปได้ดีมีน้อย ครอบครัวหย่าร้าง นักเรียนอ่อนอ่านเขียนไม่ค่อยคล่อง นักเรียนขาดคุณธรรมจริยธรรมขาดวินัย ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการเรียน เทคโนโลยีเจริญขึ้นคุณธรรมค่านักเรียนต่ำลง นักเรียนขาดความรับผิดชอบ เด็กติดเกม บางคนเป็นเด็กพิเศษ LD เรียนซ้ำเด็กไม่ตั้งใจเรียน เด็กขาดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนรู้เช่นอินเทอร์เน็ตคอมพิวเตอร์

4.1.5 โอกาสและแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้เรียน

สภาพปัญหาโอกาสและแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้เรียน พบว่า กระตุ้นให้เด็กสนใจการเรียน องค์การภายนอกควรรีเริ่มจัดทำโครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับภารกิจของโรงเรียน เช่น กิจกรรมทางด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด/กิจกรรมส่งเสริมต่างๆ/กิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน/การริเริ่มสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชน กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนครอบครัวส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน จัดหาทุนการศึกษาให้กับผู้ที่ยกเรียนดีและตั้งใจเรียน เพื่อสื่อเทคโนโลยี Internet มีรถรับส่งที่ปลอดภัยฟรีและเพียงพอ เด็ก L.D. ควรมีครูหรือห้องเรียนเฉพาะผู้ปกครองเอาใจใส่เด็กที่มีปัญหา ผู้นำชุมชนต้องเข้มแข็งสามารถเป็นแบบอย่างในที่ดีๆ ควรสร้างความสามัคคีในชุมชน ผู้ปกครองชุมชน ควรจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมกับชุมชนให้มากที่สุด เช่น ประเพณีต่างๆการทำบุญทางวัด ผู้ปกครองและโรงเรียนต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเด็กที่ไม่ตั้งใจเรียน หาสาเหตุและการแก้ปัญหาทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียนยากจน กระตุ้นให้เกิดความรับผิดชอบ สร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน สร้างคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนเพื่อก่อให้เกิดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองเพราะถ้านักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองปัญหาทุกอย่างอาจจะลดลงจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศของโรงเรียนให้หน้าอยู่ คุณครูยิ้มแย้มแจ่มใสในห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนที่หลากหลาย สามารถสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนมากขึ้น

4.1.6 โอกาสและแนวทางแก้ไขปัญหาคู

สภาพปัญหาโอกาสและแนวทางแก้ไขปัญหาคู พบว่า เพิ่มจำนวนครูที่ส่งต่อวิชาการสอน เพิ่มโอกาสในการอบรมครู การจัดการแผนงานด้านการหาให้มีเอกภาพ ลดภาระงานครูให้อยู่ห้องเรียนมากขึ้น จัดอบรมสัมมนาจัดกลุ่มให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง หาวิทยากรหรือมีการแลกเปลี่ยนครูที่มีความสามารถ ผู้อำนวยการกรรมการศึกษาคณะครูมาประชุมเป็นประจำประชุมร่วมกัน

4.1.7 โอกาสและแนวทางแก้ไขปัญหาชุมชนและภาพแวดล้อม

สภาพปัญหาโอกาสและแนวทางแก้ไขปัญหาชุมชนและภาพแวดล้อม พบว่า ควรสร้างจิตสำนึกให้ผู้ปกครองสนใจเด็ก ควรสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวไม่ให้เกิดการหย่าร้าง ควรสร้างความเข้มแข็งให้กับนักเรียนในด้านยาเสพติด ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นโรงเรียน ควรสร้างความเชื่อมั่นที่ดีแก่ชุมชน โรงเรียนชุมชนทำกิจกรรมกันเป็นประจำสม่ำเสมอ ควรพัฒนาสภาพโรงเรียนให้น่าอยู่ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีคุณนักเรียนเข้ามาเรียน ควรขจัดปัญหาสิ่งเสพติดให้หมดสิ้น

4.1.8 โอกาสและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการ

สภาพปัญหาโอกาสและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการพบว่า ควรจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้น่าอยู่ทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียนอยากเรียนจัดห้องเรียนให้น่าอยู่มีสื่อการเรียนการสอนครบทุกห้องเรียนใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยช่วยสอน ควรลดการอบรมที่ซ้ำซากข้อมูลเดิมๆ ควรให้หน่วยงานที่ดูแลได้มาเยี่ยมเยียนโรงเรียนทราบปัญหาต่างๆ ของโรงเรียนและทราบความต้องการของโรงเรียนที่ขาดแคลน ควรอบรมครูให้ส่งเสริมการสอนที่ดีควรมีการบริหาร จัดการให้เป็นไปในแนวทางอันเดียวกันในกลุ่มตำบลให้ช่วยกันให้มากที่สุด

4.2 การสร้างเครือข่ายทางการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

การสร้างเครือข่ายทางการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก พบว่าประสานงานกับผู้นำชุมชน ผู้ประสานงานโครงการวิจัย พื้นที่ และเครือข่ายโรงเรียน จากนั้นประชุมวางแผนเพื่อสร้างเครือข่ายตั้ง 6 ขั้นตอน ต่อไปนี้ 6 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) ขั้นตระหนักถึง ความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย
- 2) ขั้นประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย
- 3) ขั้นสร้างพันธสัญญา ร่วมกัน
- 4) ขั้นบริหารจัดการเครือข่าย
- 5) ขั้นพัฒนาความสัมพันธ์
- 6) ขั้นรักษาความสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่อง ได้เครือข่าย

4.3 แนวทางการจัดการเครือข่ายทางการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

คณะผู้วิจัยได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มผู้นำชุมชน ได้แก่ 1) นายกองค้การบริหารส่วนท้องถิ่น รองนายกองค้การบริหารส่วนท้องถิ่น ประหลัดนายกองค้การบริหารส่วนท้องถิ่น ฯลฯ 2) กลุ่มตัวแทนผู้บริหาร โรงเรียนในเขตพื้นที่ตำบลโป่งแดง 3) กลุ่มตัวแทนครูในเขตพื้นที่ตำบลโป่ง 4) กลุ่มตัวแทนผู้ปกครองในเขตพื้นที่ ตำบลโป่ง นำรูปแบบความร่วมมือที่จัดรวมกันกับชุมชน นำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อร่วมกันประเมินความเป็นไปได้ ความคุ้มค่า ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ตลอดจนความคุ้มค่าที่จะนำ รูปแบบการจัดการเครือข่ายทางการศึกษา อย่างมีส่วนร่วมในชุมชนตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก จากการศึกษาได้รับความร่วมมือจากหน่วยงาน ดังกล่าวในการนำเสนอแนวทางได้ดังนี้

- 1) ด้านกิจกรรมต่างๆ ควรมีการวางแผนร่วมกัน ดังนี้
  - 1.1) กิจกรรมด้านกีฬานันทนาการ
  - 1.2) กิจกรรมทางสถาบันพระมหากษัตริ์
  - 1.3) กิจกรรมทางศาสนา วันสำคัญต่างๆ
- 2) ด้านการเรียนการสอนชุมชนและนายกองค้การบริหารส่วนท้องถิ่นควรมีการช่วยเหลือด้าน วิทยากร ภูมิปัญญาต่างๆ เข้าร่วมในการให้ความรู้กับสถาบันการศึกษา
- 3) ด้านจัดหาทุนในการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดทุนทรัพย์
- 4) ดูแลช่วยเหลือด้านวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาโรงเรียนต่างๆ อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนำรูปแบบที่ได้รับไปใช้กับเขตพื้นที่อื่นๆ
2. ควรมีการประเมินติดตามผลในการวิจัยอย่างต่อเนื่องทุกปี